

marzec'68

https://marzec1968.pl/m68/dokumenty/miejscowosci/czestochowa/6971,Informacja-dot-aktualnych-zagadnien-w-czestochowskim-srodowisku-studenckim.html
2019-11-20, 10:55

Informacja dot. aktualnych zagadnień w częstochowskim środowisku studenckim

INFORMACJA

dot. aktualnych zagadnień w Częstochowskim Środowisku Studenckim.

Częstochowskie środowisko nie przekracza 2.000 tysięcy słuchaczy z czego Politechnika 1.600 S.N. 300. Środowisko to w 70% to dzieci robotników i chłopów w większości z województwa kieleckiego i zamojskiego.

W okresie wypadków marcowych odnotowano następujące wystąpienia:

- W nocy z 11/12 marca 68 r. grupa około 200 osób udała się na ulicę Kopernika, gdzie mieszka rektor, a następnie pod dom "Profesora" wnosząc okrzyki i hasła:
"Rektor z nami!"
"My z Warszawą!"
- W dniu 14.05.68 r. przed salą konferencyjną Zakładów Energetycznych, gdzie odbywał się wiec około 200-tu osobom grupie studentów, które nie uczestniczyły w wiecu wnosili hasła:
"Przec z rezolucją"
"Humoreska w Energetyku"
"Radio słonie"
"My z Warszawą"
"Wolność słowa"
"Robotnicy z nami!"
- W dniu 15.05.68 r. zamiar udania się do Śródmieścia 150 osobowej grupy studentów, co odwołano zostało przez Organ M.O.
- Korzystał ulotek i plakatów wykonywanych ręcznie o treści solidaryzującej się z wiceryszami warszawskimi.

W okresie tym ujawniono kilkunastu osob, które brały aktywny udział w tych wystąpieniach.

- 2 -

W chwili obecnej złożonych jest 47 kwestionariusze ewidencyjne z tego okresu, z czego 38 na studentów.

W dniach marcowych przeprowadzono ponad 50 rozmów operacyjnych oraz 12 rozmów profilaktyczno ostrzegawczych.

Zorganizowano 6 nowych źródeł informacji z których jedno opracowywane jest na t.w.

W czasie uszkieł pod "Energetykami" zatrudniono na 48 godzin 4-ry osoby, w tym 2-3 studentów. Przebieg tych osob sporządzono wnioski do K.K.S., które ukazało wymienionych wysokił gryzaniem.

Przez punkt "W" przeszycono:

- 26 dokumentów wychodzących z Częstochowy, z czego 8 skonfiskowano. Autorzy dokumentów pochwalili pochylenia studentów, a przebieg zajad mocno przejawskrawili;
- 15-ta dokumentów kierowanych do częstochowskiego środowiska, w których opisywane były wystąpienia studentów w innych miastach.

Uzyskaliśmy informacje, które mówiła, że student II-go roku Budowy Maszyn EWPA Stanisław czynił przygotowanie do sporządzenia ulotek o wrogiej treści na 1-go Maja. Po wyjaśnieniu okazało się, iż w stanie zamroczenia alkoholowego mówił on do swego kolegi, że chciałby wykonać większą ilość ulotek o niesprzewyższanej treści.

Ogólnie rzecz biorąc sytuację w tutejszym środowisku studenckim w dniach marcowych uważa należy za łącząc do nieważności należy duża wkładowi pracy ze strony naszych Organów, jak również ze strony władz uczelni.

Wśród grona pracowników naukowo-dydaktycznych zdecydowaną większość jest pozytywnie ustosunkowana do PRL i ustroju socjalistycznego. Z Półród tych ludzi wyróżnić by mógł nie kilkuset, którzy nie sprędzili sił i czasu dla rozkładania sytuacji poprawie:

- 3 -

- dawać kilkunastuminutowe informacje w czasie zajęć, wyjaśniających tło zajad na U.W.;
- pełnienie obywatelskich dyżurów w Domach Studenckich;
- prowadzenie indywidualnych rozmów ze studentami, którzy usilowali wprowadzić ferment.

W środowisku częstochowskich studentów istnieje około 30 osobowa grupa, która utrzymuje aktywny kontakt z klerem katolickim. Studenci ci uczestniczą w spotkaniach z duszpasterzami i ordynariuszami.

Na comiesięczną masę uczęszcza około 150-tu studentów.

W czasie ostatniego zjazdu studenckiego na Jasnej Górze w dniu 11.V.1968 r./sobota/ w uroczystościach uczestniczyło około 30-tu studentów, zaś w dniu 12 maja 1968 r./niedziela/ uczestniczyło 11-tu studentów nad którymi opiekę sprawował jeden z duszpasterzy.

Wnioski do dalszej pracy:

- Z posiadanych dokumentów "W" prowadzić ustalenia skierujące do:
 - ustalenia autorów dokumentu;
 - ich zachowania się w czasie dni marcowych;
 - ich postawy społeczno - politycznej;
 celem ustosunkowania się czy Stłuba Bezpieczeństwa będzie się nimi nie bliżego interesowała.
- Wśród ujawnionych i zarejestrowanych studentów biorących udział w wystąpieniach marcowych prowadzi:
 - rozpoznanie operacyjne w celu stwierdzenia ich aktualnej postawy;

- 4 -

- z pośród tych, którzy aktualnie nie będą prowadzić szkodliwej działalności, a posiadają możliwość dokładnego rozpoznania środowiska studenckiego wytypować kandydatów pod kątem wykonywania operacyjnego

- Wśród studentów, którzy związani są z klerem w dalszym ciągu prowadzi rozpoznania operacyjne mające na celu ustalenie:
 - wpływa na pozostałych studentów +
 - metod ich działania;
 co pozwoli na wypracowanie kierunków naszego przeciwdziałania.
- Na bliższe utrzymać ścisły kontakt z pracownikami naukowo dydaktycznymi, którzy mają nastawie studenckim i w każdej chwili zdolni są do skutecznego przeciwdziałania oraz szybkiego informowania nas.

Częstochowa, dnia 24.05.1968 r.

1. **Sperkuja "Dziadów" i Zjazdu W.O. M.P.**

Problemy związane z wystąpieniem i adopcją w aliczów "Dziadów" nie sąprzajął poważnej świadomości młodzieży częstochowskiego środowiska studenckiego aż do wydarzenia na W. Niektórzy studenci w dyskusjach poruszyli te zagadnienia, przy czym niejednokrotnie używali argumentacji niesamarytowej a madyji "Wolna Europa". Otrzymane materiały informacyjne dotyczące tej problematyki były spódnione, w wyniku czego działalność wyjednająca aktywna partyjnego i młodzieżowego nie mogła być podjęta w porę. Można stwierdzić z pełnym usasadnieniem, że wpływ faktu zarzucenia przedstawicieli "Dziadów" oraz wystąpienia politycznych niektórych przedstawicieli warszawskiego środowiska literackiego na "aktywność" i zaangażowanie w późniejszych wystąpieniach studentów Częstochowy był miinowy.

2. **Ważni ludzie pobudzone do "aktywności".**

Poruszenie w częstochowskim środowiskach studenckich nastąpiło w nocy z 11 na 12 marca, po kontroli MO w D.S-ach, o czym omowa dalej. Do tego czasu wydarzenia w środowisku warszawskim były przedmiotem dyskusji wśród studentów, jednak brak jest informacji o jakichkolwiek próbach pobudzenia studentów do wystąpień. Wyjście studentów na miasto we wspomnianą noc towarzyszyły hasła "Przec z rezolucją", "Rektor z nami", "My z Warszawą" natomiast w późniejszym okresie, w ulotkach wywołujących do wicem należałnego ukazywały się hasła w rodzaju "Zjedny wolności słowa", "Zjedny przedstawiania zasad demokracji", "Solidaryzujemy się ze studentami Warszawy", "Hasło było solidarność studencka".

- 5 -

- Dyktando inspiratorów /pobudzenie, wyniki w nocy, aktywność społeczna.**

Wystąpienie studentów w czasie wypadków marcowych miały w środowisku częstochowskim charakter solidarnościowy. Wśród "aktywniejszych" uczestników tych wystąpień analizy się osoby z młodzieży lat studijskich, mało wyrobione politycznie, osiagające stałe baze wyniki w nauce nie rozumiejące o co właściwie chodzi. W trakcie rozmów z Władzami Uczelni wyznaczyli oni pełną skrupułą i nie wyciągnę w stosunku do nich żadnych sankcji. Wśród tych inspiratorów, którzy wzięli udział w akcjach studenckich nie udało się zidentyfikować.

- Szczegółowy przebieg /udział w aktywności "aktywność" - w kontekście postawy profesorów, organów szkolnych itp.**

Wystąpienia studenckie w Częstochowie rozpoczęły się w nocy z 11/12 marca po kontroli D.S-ów przez M.O., która miała na celu uchwycenie udziału w innych środowiskach. Nie stwierdzono inspiracji wystąpień przez żadne osoby a komputer. Mieszkańców D.S-ów rozburzył fakt, że kontrola ze strony MO była dokonana bez udziału przedstawicieli Władz Uczelni. Spowodowało to żyłotowe wyjście mieszkańców D.S-ów na ulicę i uradowany pochód udał się pod dom w którym mieszka J.M.Rektor. Aktywne organizacje młodzieżowych oraz Rad Mieszkańców mogła skonać osąd kolegów do powrotu do D.S-ów. Po krótkiej manifestacji przed mieszkaniem Rektora pochód wrócił do D.S-ów bez żadnych entuzjastycznych wykrzyków.

W dniu 12 marca na dziedzińcu i wyjazdach notowano normalną frekwencję.

75 17

W dniach 13 - 15 marca KU PZPR i Władze Uczelni zorganizowały szeroko objęte wykładania. W dniu 13 marca odbyło się wspólne posiedzenie KU PZPR i Senatu Uczelni, na którym przedstawiono informację KU PZPR o tle ostatnich wydarzeń politycznych oraz przedyskutowano formy działalności wykładającej. Przeprowadzono również spotkanie z Radami Mieszkańców DS-ów oraz aktywem organizacji młodzieżowych.

W dniu 14 marca z inicjatywy KU PZPR zorganizowano wiec popularyzujący inspiratorów wystąpienia studentów. Wiec ten odbył się w sali wykładowej znajdującej się w Zakładach Energetycznych na terenie miasta, w pomieszczeniu odległym od Uczelni. Krótki czas jakin dysponowali organizatorzy wiecu nie pozwolił na dokładne poinformowanie ogółu młodzieży o jego charakterze. Wśród studentów wyrosło się przypuszczenie, że jest to wiec mający na celu potępienie studentów Warszawy. W wyniku tego młodzież wyjechała na ulicę przed Zakładami Energetycznymi odwołując się do uczelnianych władz. Nie pomógł apel o przedstawicieli Władz Uczelni i organizacji partyjnej. Żądano aby uprzedzić zaproszenie młodzieży z treścią rezolucji, co wymagało by zorganizowania wiecu na ulicy. Władze Uczelniane i Partyjne nie zgodziły się na to, wykładając, że dyskusja na ten temat winna odbyć się na sali. Ostatecznie w wiecu wzięła udział przede wszystkim praca Komisji Nauki i Administracji Uczelni oraz studenci - członkowie Partyjny oraz część aktywu młodzieżowego. Z pozostałych studentów znaczna część udała się do domu, a pozostała grupa, do której dołączyli się elementy skrajniejsze z miasta, usiłowała skierować strajkujący wiec w stronę ulicy "Prasa i Resolucja", "Telewizja do nas", "Nicoch żyje Piłsudski", "Ty ze studentami Warszawy", "Imieniska w Energetyce", "Prasa kłamie". Na wiecu przedstawiono informacje o podłożu zajdów w Warszawie.

76 18

w wystąpieniach pracowników i studentów potępiono inspiratorów zajdów, podjęto rezolucję, której treść została podana przez prasę.

Po zakończeniu wiecu grupa zgromadzona przed Zakładami Energetycznymi nie pozwoliła na objazd ekipy telewizyjnej śledzącej wydarzenia tamże filmowej. Odczesano samochód ekipy, rzucono na niego kamieniami. Objazd ekipy uniemożliwiła interwencja grupy pracowników Uczelni, którzy spowodowali także rozproszenie zgromadzonych.

Na dzień 15 marca zwołowano na pomoc ulotek pisanych odrębnie wiec nielegalny. Wiec miał odbyć się o godz. 15-tej przed Pałacem Tytułowa Radcy Maszyn pod hasłami solidarności ze studentami Warszawy, zmobilizowania uczestników studentów w Warszawie, autonomicznej aktywności, obrony praw obywatelskich i t.p. W wyniku interwencji grupy pracowników naukowych członków Partii zebrana miliona grupa rozproszyła się, a następnie część z nich przeszła pod DS-3 wywołując młodzieży do udziału w manifestacji. Jednakże młodzież DS-3 jako okrzyk "studentów teledre" i t.p. nie wzięła udziału w manifestacji. Umocnili je przesłanie komunistów ośrodków, którzy w niebezpieczeństwie dołączyli do studentów. Grupa ta stanęła w kierunku miasta, jednakże na starozym skrzyżowaniu ulic została rozproszona przez organa porządkowe. Zatrzymane 4 uczestników tego pochodu, w tym 2 studentów. W następnych dniach zaproszono aktywność spokój.

5. Postawa profesury.

Wykładająca działalność organizacji partyjnej małała zmobilizować i włączyć pracowników nauki. Dość szybko zrozumieliśmy rzeczywistość tego wydarzenia w Warszawie. Część z nich np. władze wydziałowe bezpodstawnie współdziałała

75 19

aktywności planu działania WZ. Dotyczy to partyjnej profesury i nielicznych bezpartyjnych. Początkowo część przyjęła postawę bierną. Nie stwierdzono uwag w sprawie.

6. Postawa aktywów organizacji młodzieżowych.

Kierownicy aktywów organizacji młodzieżowych zarządzone ZSP jak i ZSP brał bardzo aktywny udział - realizacji wszystkich zwoleń WZ. Zajęcie przez nich przynajmniej stanowiska w komisjach i t.p. wywarło znaczący wpływ na kształtowanie postaw młodzieży. Wyrazem tego była znaczna aktywność w wyborach do władz ZSP, które odbyły się też po wypadkach marcowych. Część aktywów ZSP na ogół zdobyła poparcie młodzieży. Brak udziału w opisanym wyżej wystąpieniu studentach.

7. Hasła na wiecach.

Treść hasła została podana przy odwołaniu poprzednich punktów.

8. Kontakt z Warszawą.

Nie posiadamy przekonywujących dowodów, świadczących o istnieniu kontaktów z innymi środowiskami. Na podstawie pewnych faktów przypuszczamy że kontakty takie, lub próby ich nawiązania były podejmowane.

9. Próby dotarcia do różnych środowisk.

Prób takich nie stwierdzaliśmy.

75 20

10. Motywy udziału młodzieży.

W naszym środowisku młodzieży motywy były objęte dania wyrazu solidarności ze studentami innych środowisk akademickich.

11. Wskazywanie aktywów Partyjnych.

Po 8 marca Komitet Uczelniany podjął szeroko objęte wykładania. Początkowo praca ta była utrudniona brakiem odpowiednich materiałów informacyjnych. Sprawa po otrzymaniu materiałów z KW zostało posiedzenie KU i Senatu, na które zaproszone przedstawicieli organizacji młodzieżowych i Rad Mieszkańców. Na zebraniu tym ustalono plan działania zarządu dla władz uczelnianych jak i organizacji młodzieżowych.

Aktywność Partyjny spośród pracowników naukowych brak udziału w zebraniach wszystkich grup partyjnych i otwartych zebraniach kadri ZSP na wszystkich latach studiów. Organizowanie w tym czasie stałe dyskusje pracowników w DS-ach, a także niebezpieczne udziału aktywów Partyjnego na wszystkich zebraniach organizacyjnych przez młodzieży w DS-ach.

Komitet Uczelniany utrzymywał stały kontakt z organizacjami młodzieżowymi i Radami Mieszkańców, Spółki, iż głyby nie wzbudzone młodzieży znaczącej rewizji w obwodach nasz plan działania doprowadziły do całkowitego wyeliminowania wystąpień grup młodzieży.

12. Plotki.

Plotki na temat wydarzeń warszawskich spowodowały pewną dezinformację młodzieży tuż po 8 marca.

13. Samobójstwo.

NO zatrzymano 2 studentów, którzy zostali ukarani grzywną przez kolegium orzekające. 1 student otrzymał naganną opinię przez Komisję dyscyplinarną uczelni.

Z pozostałymi biurkami bardziej aktywny udział w wystąpieniach władze uczelni przeprowadziły rozmowy.

12. Propaganda z zewnątrz.

W kształtowaniu postaw części młodzieży odegrały rolę informacje nasłuchane z Radia "Wolna Europa". W stronę nasilenia działalności wykładającej informacja płynące z urzędów na ośrodkach propagandy przyjmowane z coraz większym sceptycyzmem.

17. Udział sił porządkowych.

W nocy z 11 na 12 marca NO przeprowadziła kontrolę w DS-ach. Nie stwierdzono jednak obecności nie będących studentami mieszkańców miast. Władze porządkowe interweniowały tylko 15 marca w czasie nielegalnego pochodu zatrzymując 2 studentów.

18. Organizacja i metody działania propagandy.

Pracownicy nie ujawnili się. Działali w sposób ukryty starając się wykrywać na postawie studentów drogą indywidualnych rozmów oraz kolportażem ulotek pisanych ręcznie przez osoby spoza uczelni.

19. Reakcje na przewodzenie Uczelni.

Był to istotny element w wykładaniu źródeł wypadków warszawskich.

20. Wniosek.

Praca ideowa wyłożona przedmiotem przez Partię i organizacje młodzieżowe nie uodporniła w pełni uczelnian na działalność wrogiej propagandy.

Przy akceptacji zasad ustrojowych naszego kraju w postawach młodzieży ujawnił się brak rozmagi i rozważa politycznego oraz znaczna słabość w wykładaniu kategoriami politycznymi.

75 22

Wyrazem tego była duża skłonność do samowolnych wystąpień bez zważania na konsekwencje. Dla części młodzieży akademickiej ciągle niejasna jest rzeczywistość treść takich pojedy jak: roczni stawa, any interes społeczny.

Wypadki marcowe ujawniły znaczne słabości na odcinku pracy wychowawczej wyższej uczelni.

Znaczną część trudności w pracy ideowej - wychowawczej wynika z niedostatecznej i nie zorganizowanej informacji. Pewne wiadomości decydują o środowiskach dopiero pod naciskiem kontrolnej opinii i najczęstszą na półwie. Dotyczy to zwłaszcza do podanych wiadomości i oszczędności do korzystania z innych źródeł.

Godna uwzględnienia jest sytuacja w której aktywność Partyjny zajmującej się propagandą w środowiskach akademickich nie jest w stanie brać szerokiej informacji odpowiedzialnej na zmieniające się pytania. Natomiast odpowiednie informacje posiadają bezpartyjni redaktorzy różnych czasopism, nadzwyczajnej młodzieży sensacyjnymi wiadomościami. Praca wychowawcza, a po części dydaktyczna została w ostatnich latach zepchnięta w cień przez prace analityczną i zdobywanie stopni naukowych.

Wypadki marcowe ujawniły także słabości poster politycznych wielu członków Partii - pracowników nauki, których przydatność partyjną jest coraz to mniejsza.

Istnieje potrzeba wzmocnienia pracy ideowo-wychowawczej nie tylko wśród studentów ale i pracowników naukowych.